

en bevorderen van de kwaliteit van de zorgverlening. Het Centraal Tuchtcollege heeft hierbij meegewogen dat het – in vergelijking met de maatregel die het Regionaal Tuchtcollege heeft opgelegd – een klachtonderdeel minder gegrond acht dan het Regionaal Tuchtcollege. Dit houdt in dat er sprake is van een relatieve verzwarende van de maatregel ten nadele van de huisarts. Het Centraal Tuchtcollege merkt hierbij op dat het met eenparigheid van stemmen tot deze beslissing is gekomen (art. 74 lid 5 Wet BIG). Het Centraal Tuchtcollege zal de beslissing van het Regionaal Tuchtcollege vernietigen voor zover het Regionaal Tuchtcollege klachtonderdeel b gegrond heeft verklaard en het beroep verder verwerpen. Dit betekent dat de maatregel van berisping blijft staan.

Mijn visie

Wat deze beslissing naar mijn mening interessant maakt, is dat in de tekst van de uitspraken van zowel het Regionaal Tuchtcollege als het Centraal Tuchtcollege goed is na te gaan op basis waarvan de colleges tot hun beslissing komen. Die beoordeling valt weliswaar op één klachtonderdeel bij het Centraal Tuchtcollege anders uit, maar bij beide colleges is er sprake van een op de feiten en omstandigheden van de casus toegespitste, medisch inhoudelijke beoordeling. Ook blijkt heel duidelijk uit de beslissingen dat zowel het Regionaal Tuchtcollege als het Centraal Tuchtcollege abstraheert van de kennis van achteraf. Die *hindsight bias* wordt niet betrokken bij de beantwoording van de vraag of de huisarts op basis van de feiten en omstandigheden op het betreffende contactmoment met patiënt gedaan heeft wat van een redelijk bekwaam en handelend beroepsgenoot (huisarts) verwacht mag worden.

Ook voor iemand die niet thuis is in het medisch tuchtrecht, is de toetsingsnorm met het lezen van de beslissing duidelijk en eenieder kan de motivering van de beslissing en de op te leggen maatregel opmaken uit de beslissing. Wat natuurlijk opvalt in de beslissing van het Centraal Tuchtcollege is dat er weliswaar één klachtonderdeel in plaats van gegrond alsnog ongegrond wordt verklaard, maar dat het Centraal Tuchtcollege (bestaande uit drie juristen en twee medici) met eenparigheid van stemmen; lees: unaniem (gelet op art. 74 lid 5 Wet BIG vereist, omdat er sprake is van een relatieve verzwarende van de

maatregel ten nadele van de huisarts) de maatregel berisping handhaaft. Aldus het Centraal Tuchtcollege past de berisping bij de mate van verwijtbaarheid van het handelen van de huisarts en bij het adequaat bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de zorgverlening. Dit laatste is het doel van het medisch tuchtrecht.

Mr. V.C.A.A.V. Daniels
Advocaat bij VvAA Rechtsbijstand en redactielid van Tijdschrift Tuchtrecht.

10

Tuchtrechter oordeelt over stemmentelling door een notaris-partner tijdens een besloten partnersvergadering

Gerechtshof Amsterdam
19 oktober 2021, 200.288.561/01 NOT,
ECLI:NL:GHAMS:2021:2918
(mr. C.H.M. van Altena, mr. A.R. Sturhoofd,
mr. T.K. Lekkerkerker)
Noot Mr. M.C.J. Höfelt

Notarieel recht. Hoedanigheid notaris. Niet-ontvankelijkheid.

[Art. 17 lid 1 en 93 lid 1 Wna, Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 art. 2 en 6, lid 3]

Tijdens een partnersvergadering op een advocaten- en notarissenkantoor is goedkeuring verleend aan het voorgenomen besluit van het bestuur om het partnerschap van klager te beëindigen. Tijdens die vergadering heeft de notaris – samen met een andere notarispartner – de stemmen geteld en de voorzitter van de vergadering over de uitslag geïnformeerd.

Klager verwijt de notaris – en in een andere zaak zijn notaris-partner (ECLI:NL:TNORAMS:2020:10 en ECLI:NL:TNORAMS:2020:9) – dat hij tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld door als notaris onderdeel uit te maken van het stembureau, terwijl hij zelf ook heeft meegestemd en een belang had bij de uitslag van de stemming.

De notariskamer van het Hof Amsterdam is het met de kamer voor het notariaat te Den Haag eens dat klager ontvankelijk is in zijn klacht, maar dat de klacht ongegrond is. De notaris heeft volgens beide colleges niet gehandeld in zijn hoedanigheid van notaris. Voorts overweegt het hof dat de handelwijze van de notaris niet van dermate grote ernst is dat dit de conclusie rechtvaardigt dat de notaris daardoor de eer en het aanzien van het notarisambt schaadt of dat zijn handelen een notaris niet betaamt.

klager,
wonend te [woonplaats],
appellant,
gemachtigde: mr. E. van der Wiel, advocaat te Amsterdam,
tegen
notaris,
notaris te [plaats],
geïntimeerde,
gemachtigde: mr. J. Mencke, advocaat te Amsterdam.
Partijen worden hierna klager en de notaris genoemd.

Hof:

1. De zaak in het kort

Op 28 januari 2020 is tijdens een Algemene Vergadering van Leden (hierna te noemen AVL) van de partners van [X] (hierna te noemen: [X]) goedkeuring verleend aan het voorgenomen besluit van het bestuur om – kort gezegd – het partnerschap van klager onmiddellijk te beëindigen. De notaris is partner bij [X] en was bij deze AVL aanwezig. Tijdens de vergadering heeft de notaris – samen met een andere notarispartner van [X] – de tijdens de vergadering uitgebrachte stemmen geteld en de voorzitter van de vergadering over de uitslag van de stemming geïnformeerd. Klager is van mening dat de notaris tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld door als notaris onderdeel uit te maken van het stembureau, terwijl hij zelf ook heeft meegestemd en een belang had bij de uitslag van de stemming.

2. Het geding in hoger beroep

2.1. Mr. R. Sanders en mr. V. Balvers, advocaten te Leiden, hebben op 15 januari 2021 namens klager een beroepschrift bij het hof ingediend tegen de beslissing van de kamer voor het

notariaat in het ressort Den Haag (hierna te noemen: de kamer) van 17 december 2020 (ECLI:NL:TNORDHA:2020:27). De gemachtigde van de notaris heeft op 25 februari 2021 namens de notaris een verweerschrift bij het hof ingediend.

2.2. De gemachtigde van klager heeft op 1 juli 2021 het hof schriftelijk bericht dat hij thans in deze procedure optreedt als gemachtigde van klager. Bij dit bericht heeft hij tevens een nadere productie ingediend.

2.3. Het hof heeft voorts de stukken van de eerste aanleg van de kamer ontvangen.

2.4. De zaak is behandeld ter openbare terechtzitting van het hof van 8 juli 2021. Klager en de notaris, vergezeld van hun gemachtigden, zijn verschenen en hebben het woord gevoerd; de gemachtigde van klager aan de hand van een overgelegde pleitnota.

3. Feiten

Het hof verwijst voor de feiten naar hetgeen de kamer in de bestreden beslissing heeft vastgesteld. Partijen hebben tegen de vaststelling van de feiten door de kamer geen bezwaar gemaakt, zodat ook het hof van die feiten uitgaat. Samengevat en waar nodig aangevuld met andere feiten die zijn komen vast te staan, komen de feiten neer op het volgende.

3.1. Klager is – via zijn praktijkvennootschap ([Y] B.V.) – per 1 januari 2018 gestart als partner Tax bij [X].

3.2. Op 8 januari 2020 heeft het bestuur van [X] besloten om per die datum de voortzetting van de werkzaamheden van klager en diens praktijkvennootschap onder de aansluitingsovereenkomst tot nader order te schorsen. Dit besluit betekende onder andere dat klager de toegang tot het kantoor werd ontzegd.

3.3. Op 13 januari 2020 heeft het bestuur van [X] alle partners van [X] opgeroepen voor een AVL op 28 januari 2020 onder gelijktijdige toezending van een notitie met bijlagen. De notitie bevatte een samenvatting van de bevindingen van het bestuur en de overwegingen die het bestuur tot het aan de AVL voor te leggen besluit heeft gebracht.

3.4. Op de agenda van de AVL stond één vergaderpunt, te weten:

“Partneraangelegenheden

a. *Besluit: goedkeuring van de algemene vergadering t.a.v. het voorgenomen besluit van het Bestuur tot:*

(i) *het met onmiddellijke ingang beëindigen van de aansluitingsovereenkomst van [Y] en [Y] B.V. met [X]; en*

(ii) *het met onmiddellijke ingang opzeggen van het lidmaatschap van [Y] B.V. van [X].”*

3.5. Op 28 januari 2020 waren alle partners ter vergadering in persoon aanwezig (sommigen via een live videoverbinding) dan wel vertegenwoordigd door volmacht. Tijdens de vergadering heeft het bestuur van [X] een mondelinge toelichting gegeven op het voorgenomen besluit. Vervolgens heeft de gemachtigde van klager de vergadering toegesproken. Klager was in persoon aanwezig en heeft zelf het laatste woord gevoerd om zijn visie kenbaar te maken.

3.6. De secretaris heeft daarna de stembriefjes uitgedeeld. De partners hebben vervolgens hun stem uitgebracht. De voorzitter van de vergadering had twee leden van [X] – de notaris en notaris [notaris 2] (hierna te noemen: [notaris 2]) – gevraagd om de stembriefjes op te halen, de uitgebrachte stemmen te tellen en de uitslag aan de voorzitter mede te delen. [notaris 2] en de notaris hebben de stembriefjes in een andere ruimte geteld. Het briefje met de uitslag is aan de voorzitter van de vergadering overhandigd. Klager was de enige die tegen het voorgenomen besluit heeft gestemd, de overige 45 leden stemden voor het voorgenomen besluit. Daarmee was het besluit genomen om met onmiddellijke ingang de aansluitingsovereenkomst van klager en diens praktijkvennootschap met [X] te beëindigen en om met onmiddellijke ingang het lidmaatschap van de praktijkvennootschap van [X] op te zeggen.

3.7. Klager heeft ook een klacht ingediend bij de kamer voor het notariaat te Amsterdam tegen het handelen van [notaris 2] bij de AVL. Bij voorzittersbeslissing van 18 juni 2020 (ECLI:NL:TNORAMS:2020:10) is klager niet-ontvankelijk verklaard in zijn klacht tegen [notaris 2]. Klager heeft daartegen verzet ingesteld. Bij beslissing van de kamer voor het notariaat te Amsterdam van 1 december 2020 (ECLI:NL:TNORAMS:2020:9) is het verzet van klager ongegrond verklaard.

4. Standpunt van klager

Klager verwijt de notaris dat hij met zijn optreden tijdens de AVL op 28 januari 2020 niet heeft ge-

handeld zoals een zorgvuldig notaris betaamt, als bedoeld in artikel 93 van de Wet op het notarisambt (hierna te noemen: Wna). Deze klacht valt volgens het klaagschrift uiteen in de volgende onderdelen.

4.1. Indien het optreden van de notaris als lid van het stembureau heeft plaatsgevonden in zijn hoedanigheid van notaris, dan heeft de notaris gehandeld in strijd met artikel 17 lid 1 Wna, waarin is bepaald dat de notaris zijn ambt in onafhankelijkheid uitoefent. In dat geval had de notaris immers een eigen belang bij de uitkomst van de stemming, als lid (via zijn praktijkrechtspersoon) van de coöperatie.

4.2. Indien de notaris wordt geacht niet als notaris te hebben opgetreden, dient hij – op grond van artikel 6 lid 3 van de Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 – ervoor te waken, dat er geen verwarring ontstaat of kan ontstaan over de rol die hij speelt en de hoedanigheid waarin hij optreedt. Door het stembureau te bemannen met uitsluitend en specifiek twee notarissen wordt naar buiten toe een bepaalde waarborg gegeven aan de stemming en het verloop daarvan. Tijdens de stemming waren namelijk ook anderen dan de leden aanwezig, te weten de gemachtigde van klager, de advocaten van het bestuur en een notulist. Bovendien is de uitkomst van de stemming onderdeel van een bestuursbesluit dat in alle openbaarheid in rechte kan worden aangevochten en als zodanig voorligt aan de rechter. Het optreden van de notaris blijft daarmee niet alleen beperkt tot een besloten kring. De notaris had dus dienen te onderzoeken of de deelnemers op een juiste wijze werden geïnformeerd over de aard en reikwijdte van zijn medewerking.

4.3. De notaris geniet een professionele status als publiek vertrouwenspersoon en hij dient daarom erop toe te zien dat bij “het publiek” geen verwarring kan ontstaan over de mate waarin hij als notaris bij een gebeurtenis betrokken is. De notaris dient vooraf de afweging te maken of zijn tussenkomst de gewenste waarborg geeft, wat de notaris in dit geval ten onrechte niet heeft gedaan. Nu de notaris rechtstreeks een eigen financieel/zakelijk belang had bij de uitkomst van de stemming had hij zich moeten terugtrekken als lid van het stembureau. Alsdan had hij mee kunnen stemmen.

4.4. De notaris heeft als lid van het stembureau in zijn hoedanigheid van notaris ten onrechte zijn legitimatie verleend aan het bestuursbesluit van [X]. In een sfeer waarin tussen de leden van de

coöperatie al spanning bestond, is extra zorgvuldigheid geboden. De notaris was daarom gehouden zijn medewerking aan de stemming te onthouden nu bij hem de redelijke overtuiging of het vermoeden had moeten bestaan dat op oneigenlijke gronden tot besluitvorming werd overgegaan. Daarnaast had de notaris inzicht moeten geven in het verloop van het stemproces.

4.5. Door op te treden als stemopnemer in een kwestie waarin de notaris ook een eigen belang had, is de integere beroepsuitoefening onder druk komen te staan, waardoor de notaris in strijd heeft gehandeld met artikel 2 van de Verordening beroeps- en gedragsregels 2011.

5. Beoordeling

5.1. De kamer heeft in de bestreden beslissing de klacht van klager tegen de notaris ongegrond verklaard. De kamer heeft daartoe overwogen dat de notaris in een besloten vergadering handelde als partner van het kantoor en niet in de hoedanigheid van notaris.

Reikwijdte klacht/uitbreiding klacht

5.2. Voor zover klager in hoger beroep zijn klacht heeft willen aanvullen c.q. uitbreiden (met name ten aanzien van de juistheid van de stemuitslag), geldt op grond van artikel 107 lid 4 Wna dat het hof een aan hem voorgelegde zaak opnieuw in volle omvang behandelt. Dit betekent dat alleen klachten die ook in de procedure in eerste aanleg aan de orde zijn geweest in beschouwing worden genomen. De in hoger beroep geformuleerde aanvullingen c.q. uitbreidingen op de klacht zullen daarom nietontvankelijk worden verklaard.

Ontvankelijkheid klager

5.3. Op grond van artikel 93 lid 1 Wna is een notaris aan tuchtrechtspraak onderworpen ter zake van handelen of nalaten in strijd met hetzij enige bij of krachtens de Wna gegeven bepaling, hetzij met de zorg die hij als notaris behoort te betrachten ten opzichte van degenen te wier behoeve hij optreedt, alsmede ter zake van handelen of nalaten dat een behoorlijk notaris niet betaamt. Het is vaste rechtspraak van het hof dat een notaris ook tuchtrechtelijk aansprakelijk kan zijn voor het handelen in een andere hoedanigheid dan notaris dat voldoende verband houdt met zijn hoedanigheid van notaris in relatie tot het daarbij passende gedragsniveau, zonder dat het handelen uitsluitend aan een notaris is voorbehouden. Anders gezegd, een notaris is ook voor handelen of nalaten in een andere hoedanigheid dan notaris aan

tuchtrechtspraak onderworpen als hij daardoor het eer en aanzien van het notarisambt schaadt of dat handelen of nalaten een notaris niet betaamt.

5.4. Zowel in eerste aanleg als in hoger beroep heeft de notaris – onder verwijzing naar hof Amsterdam 28 april 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1165 – aangevoerd dat klager niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in zijn klacht, omdat geen sprake is van handelen in de hoedanigheid van notaris en evenmin sprake is van handelen dat voldoende verband houdt met de hoedanigheid van notaris. Nu klager zich in deze zaak op het standpunt stelt dat de notaris tijdens de AVL van 28 januari 2020 ook heeft gehandeld in zijn hoedanigheid van notaris, wat de notaris betwist, kan klager worden ontvangen in zijn klacht omdat – indien de juistheid van deze stelling komt vast te staan – het handelen van de notaris onder de reikwijdte van artikel 93 lid 1 Wna valt. Het hof zal dus beoordelen of de notaris tijdens de AVL heeft gehandeld in zijn hoedanigheid van notaris.

Geen handelen in hoedanigheid van notaris

5.5. Met de kamer is het hof van oordeel dat de notaris tijdens de AVL van 28 januari 2020 niet heeft gehandeld in zijn hoedanigheid van notaris. Klager heeft aangevoerd dat de leden van het stembureau altijd (dus ook in eerdere vergaderingen) werden aangeduid als “de notarissen van het stembureau”. Klager wist echter dat de aanwezigheid van de notaris bij de AVL enkel voortvloeide uit het feit dat de notaris – net als klager – partner is bij [X]. Klager en de notaris hebben immers in het verleden vaker partnervergaderingen bijgewoond. Dat doorgaans twee notaris-partners van [X] gevraagd wordt het stembureau te bemensen, wil niet zeggen dat die personen op dat moment niet meer als partner handelen, maar het ambt van notaris uitoefenen. Iedere andere aanwezige partner had – in de hoedanigheid van partner – dezelfde handelingen kunnen verrichten. Verder is niet gebleken dat ter vergadering is aangekondigd dat de notaris aldaar als notaris in functie zou zijn. Klager heeft dus niet op goede gronden kunnen aannemen dat de notaris gevraagd was om de AVL van 28 januari 2020 bij te wonen in zijn hoedanigheid van notaris in verband met het stemproces. Ter zitting in hoger beroep heeft de gemachtigde van klager betoogd dat het voor hem tijdens de AVL niet duidelijk was dat de notaris als partner aanwezig was en dat hij in de veronderstelling verkeerde dat de notaris daar aanwezig

was in zijn hoedanigheid van notaris. Wat van dit betoog ook zij, uit het voorgaande volgt dat klager wist dat de notaris bij de AVL aanwezig was als partner van [X] en niet als (externe) notaris. De wetenschap van klager mag ook zijn raadsman worden aangerekend.

Geen grote(re) ernst van handelen

5.6. Ook al heeft de notaris niet gehandeld in zijn hoedanigheid van notaris, dan kan hij volgens vaste tuchtrechtspraak alsnog tuchtrechtelijk aansprakelijk zijn, indien dit handelen voldoende verband houdt met de hoedanigheid van notaris. Naarmate het handelen minder verband houdt met de hoedanigheid van notaris, moet het wel van grotere ernst zijn om nog de conclusie te kunnen rechtvaardigen dat de notaris daardoor de eer en het aanzien van het notarisambt schaadt of dat zijn handelen een notaris niet betaamt (zie hof Amsterdam 28 april 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1165). Het handelen van de notaris heeft in hoofdzaak bestaan uit het tellen van de stemmen en het doorgeven van de stemuitslag aan de voorzitter van de vergadering. Een dergelijk handelen is niet uitsluitend voorbehouden aan notarissen, niet in het algemeen en ook niet blijkens de interne regels van [X]. Het stemproces tijdens de AVL op 28 januari 2020 was echter niet anders dan tijdens eerdere vergaderingen, waarbij schriftelijk over personen is gestemd. Niet weersproken is dat klager dit stemproces ook tijdens eerdere vergaderingen heeft meegemaakt. Het hof stelt daarom vast dat tijdens de AVL op 28 januari 2020 op de gebruikelijke wijze is gestemd en geteld, zodat geen sprake kan zijn van ernstig handelen welke een notaris niet betaamt. Dat de handelwijze van de notaris niet van grote ernst is, blijkt ook uit het feit dat door klager en/of zijn gemachtigde ter vergadering geen bezwaar is gemaakt tegen de gang van zaken op dat moment. Het hof is daarom, net als de kamer, van oordeel dat de klacht van klager dat de notaris niet heeft gehandeld zoals een zorgvuldig notaris betaamt, ongegrond is.

5.7. Uit hetgeen hiervoor is overwogen volgt dat het hof, evenals de kamer, van oordeel is dat de klacht van klager tegen de notaris ongegrond is. Het hof zal de beslissing van de kamer daarom bevestigen.

6. *Beslissing*

Het hof:

- verklaart de in hoger beroep geformuleerde aanvullingen c.q. uitbreidingen op de klacht niet-ontvankelijk;
- bevestigt de bestreden beslissing.

NOOT

1. Het is vaste rechtspraak van de notariskamer van het Hof Amsterdam (de notariskamer) dat een notaris ook tuchtrechtelijk aansprakelijk kan zijn als hij *niet* in zijn hoedanigheid van notaris heeft gehandeld.

2. Er is echter wel een grens: het handelen van de notaris moet *voldoende* verband houden met zijn notariële hoedanigheid om tuchtrechtelijk te kunnen worden beoordeeld. Naarmate het handelen *minder* verband houdt met de hoedanigheid van notaris, moet het handelen '*wel van grotere ernst zijn om nog de conclusie te kunnen rechtvaardigen dat de notaris daardoor de eer en het aanzien van het notarisambt schaadt of dat zijn handelen een notaris niet betaamt.*'

3. De notariskamer neemt de vaste jurisprudentie in de beslissing dan ook als uitgangspunt en haalt daarbij zijn eerdere uitspraak d.d. 28 april 2020 (ECLI:NL:GHAMS:2020:1165) aan over een notaris als bestuurder van een Vereniging van Eigenaren (VvE).

4. In die beslissing kwam de notariskamer tot de conclusie dat het handelen van de notaris als bestuurder van een VvE niet onder het notarieel tuchtrecht viel omdat onvoldoende kon worden vastgesteld '*dat de notaris zich als bestuurder van de VvE's en voorzitter van de (gecombineerde) vergadering op (...) voor een notaris onbetaamelijk[e wijze] heeft gedragen of de eer en het aanzien van het notarisambt in diskrediet heeft gebracht.*' Klagers werden daarom niet-ontvankelijk in hun klacht verklaard.

5. Klachten over het handelen van een notaris in een (neven)functie worden meestal wél ontvankelijk verklaard, zeker als het om (neven)functies gaat die de notaris zijn toevertrouwd in verband met zijn notariële of juridische kennis, zoals de bewindvoerder (vgl. notariskamer d.d. 27 novem-

ber 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:4429) of de executeur (vgl. notariskamer d.d. 19 februari 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:807).

6. Ook oordeelde de notariskamer – anders dan de kamer voor het notariaat te Den Haag – dat het handelen van een notaris als derde-beslagene ook onder het notarieel tuchtrecht valt (vgl. Kamer voor het notariaat 9 april 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:1294). Het hof overwoog in dat verband dat van belang was dat het derdenbeslag was gelegd op gelden die de notaris in zijn hoedanigheid van notaris onder zich had gekregen in verband met de levering van een woning.

7. In de hierboven gepubliceerde beslissing is de klager een fiscalist die met zijn praktijkvennootschap aangesloten was bij een advocaten- en notariskantoor. Naar aanleiding van kennelijke problemen in de personele sfeer, het beweerdelijk onthouden van cruciale informatie aan de compliance officer en het daarover leugenachtige verklaringen afleggen, heeft het bestuur van het kantoor het besluit ter goedkeuring aan de partnervergadering voorgelegd om met onmiddellijke ingang de aansluitingsovereenkomst van klager en zijn praktijkvennootschap met het kantoor te beëindigen en het lidmaatschap van de praktijkvennootschap op te zeggen.

8. Alle partners van het kantoor hebben vóór het besluit gestemd, met uitzondering van klager. Daarna heeft klager een procedure aanhangig gemaakt tegen het kantoor waarin hij, naast vernietiging van het bestuursbesluit tot beëindigen van de aansluitingsovereenkomst en opzegging van het lidmaatschap van zijn praktijkvennootschap, ook schadevergoeding heeft gevorderd.

9. Ook heeft klager tegen twee notaris-leden/partners van het kantoor min of meer identieke klachten ingediend bij de kamers voor het notariaat te Amsterdam en Den Haag (de notarissen hebben kennelijk verschillende vestigingsplaatsen). Hij verwijt hen daarin als notarissen tijdens de partnervergadering op verzoek van de vergaderingsvoorzitter het stembureau te hebben bemand. Daarmee zou volgens klager de schijn zijn gewekt dat de uitslag van de stemming correct en rechtsgeldig werd uitgevoerd.

10. In beide procedures stelde klager primair dat de desbetreffende notaris – tevens partner bij het (voormalige) kantoor van klager – tijdens de partnervergadering als notaris was opgetreden bij het tellen van stemmen over het voorgenomen besluit van het bestuur van het kantoor om het partnerschap van klager te beëindigen. Subsidiar – indien de notaris niet werd geacht als notaris te hebben opgetreden – stelde klager dat de notaris tuchtrechtelijk verwijtbaar had gehandeld. Hij had zich moeten terugtrekken als lid van het stembureau omdat hij een eigen belang had. Door het stembureau te bemannen zou hij naar buiten toe een bepaalde waarborg hebben gegeven aan de stemming en het verloop daarvan. Tot slot, waarschijnlijk naar aanleiding van het verweer van de notaris dat het tellen van de stembriefjes tijdens een besloten partnervergadering van het eigen kantoor geen notariële werkzaamheid betrof en dat de partnervergadering een zuiver interne aangelegenheid was, heeft klager nog aangevoerd dat de uitkomst van de stemming onderdeel was van een bestuursbesluit dat in alle openbaarheid in rechte kan worden aangevochten en als zodanig voorligt aan de rechter, waardoor het optreden van de notaris niet uitsluitend een interne aangelegenheid betrof.

11. De kamer voor het notariaat te Den Haag, de (voorzitter van de) kamer voor het notariaat te Amsterdam en de notariskamer waren het eens dat de beide notarissen tijdens de partnervergadering *niet* hebben gehandeld in hun hoedanigheid van notaris. De beslissingen lezend, lijken de volgende feitelijkheden te hebben meegeleefd bij de overweging(en) dat het handelen van de notarissen onvoldoende verband hield met de hoedanigheid van de notaris in relatie tot het daarbij passende gedragsniveau:

- i) het feit dat de leden van het stembureau altijd, en dus ook in eerdere partnervergaderingen waar klager bij aanwezig was, door de notaris (en zijn kantoorgenoot-notaris) werd bemand;
- ii) het feit dat het gebruikelijk was op het (voormalig) kantoor van klager om op deze wijze te stemmen;
- iii) het feit dat ter vergadering niet is aangekondigd dat de notarissen daar in functie zouden zijn;
- iv) het feit dat klager of zijn advocaat (die ook bij de partnervergadering aanwezig was) ter verga-

dering geen bezwaar hebben gemaakt tegen de gang van zaken op dat moment; en

v) het feit dat het handelen van de notarissen in de hoofdzaak bestond uit het tellen van de stemmen en het doorgeven van de stemuitslag aan de vergadervoorzitter, welk handelen niet uitsluitend is voorbehouden aan notarissen, niet in het algemeen en niet conform de interne regels van het kantoor van de notaris.

12. Opvallend is echter dat de voorzitter van de kamer voor het notariaat te Amsterdam de klacht als *kennelijk niet-ontvankelijk* heeft afgewezen, terwijl de kamer voor het notariaat te Den Haag en de notariskamer de min of meer identieke klacht op basis van min of meer dezelfde overwegingen *ongegrond* (en dus *wel* ontvankelijk) achtten. Weliswaar volgde in de Amsterdamse procedure na de voorzittersbeslissing nog een verzetprocedure; na ongegrondverklaring van het verzet bij beslissing van de kamer voor het notariaat van 1 december 2020 (ECLI:NL:TNORAMS:2020:9) was de zaak voor de in Amsterdam 'berechte' notaris definitief afgerond. De andere notaris echter heeft twee instanties moeten doorlopen – inclusief twee mondelinge behandelingen – voordat de ongegrondverklaring van de klacht onherroepelijk was, met alle kosten, tijd en energie van dien.

13. Ging de voorzitter van de kamer voor het notariaat te Amsterdam te kort door de bocht of hadden de Haagse tuchtrechter en de notariskamer de klacht niet-ontvankelijk moeten verklaren?

14. Zoals uit de aan het begin van deze noot aangehaalde vaste jurisprudentie blijkt, wordt de vraag of handelen van een notaris tuchtrechtelijk kan worden getoetst door de tuchtrechter in twee stappen beantwoord: eerst wordt beoordeeld of er sprake is van handelen in de hoedanigheid van notaris. Is dat niet het geval, dan dient vervolgens te worden onderzocht of er sprake is van handelen dat '*voldoende verband houdt met de hoedanigheid van notaris in relatie tot het daarbij passende gedragsniveau, zonder dat het handelen uitsluitend aan een notaris is voorbehouden.*' Als dat het geval is, is de klacht ontvankelijk en kan worden beoordeeld of deze al dan niet gegrond is.

15. Een lastige factor is dat het onderzoek van de tuchtrechter naar het hiervoor genoemde 'voldoende verband' wordt ingevuld door de 'ernst' van het handelen van de notaris: indien het handelen minder verband houdt met de notariële hoedanigheid, moet het volgens het hof '*van grotere ernst zijn om nog de conclusie te kunnen rechtvaardigen dat de notaris daardoor de eer en het aanzien van het notarisambt schaadt of dat zijn handelen een notaris niet betaamt*' (vgl. ro. 6.1 van de beslissing van de notariskamer van 28 april 2020 (ECLI:NL:GHAMS:2020:1165) en ro. 5.3 van de hier gepubliceerde beslissing van de notariskamer). Kortom, ook indien het handelen minder verband houdt met de notariële hoedanigheid moet het handelen toch (alvast) inhoudelijk door de tuchtrechter worden bekeken, om te kunnen beslissen over de al dan niet-ontvankelijkheid van de klacht.

16. In dit geval had de notariskamer de klacht – nadat was vastgesteld dat er geen sprake was van 'ernstig handelen welke een notaris niet betaamt' (vgl. ro. 5.6. van de hier gepubliceerde beslissing) – naar mijn mening niet ongegrond moeten verklaren, maar de notariskamer had klager niet-ontvankelijk in zijn klacht moeten verklaren (en de Haagse kamer had eerder hetzelfde moeten doen).

17. Dit was ook in lijn geweest met de hiervoor genoemde uitspraak van 28 april 2020, waarin de notariskamer besliste dat klagers niet-ontvankelijk waren in hun klacht. Ook daar moest de notariskamer het handelen van de notaris inhoudelijk beoordelen op de ernst van het handelen, teneinde over de ontvankelijkheid te kunnen oordelen. Nadat was overwogen dat de notaris de eer en het aanzien van het notarisambt niet op het spel had gezet, zich niet voor een notaris onbetamelijk had gedragen of de eer en het aanzien van het notarisambt in diskrediet had gebracht, kwam de notariskamer tot het oordeel dat de verwijten die klagers de notaris maakten niet onder het notariële tuchtrecht vielen, zodat klagers niet in hun klacht konden worden ontvangen.

18. De voorzitter van de Amsterdamse kamer voor het notariaat zal zich na het lezen van de hier gepubliceerde beslissing van de notariskamer wellicht de vraag hebben gesteld of hij met zijn voorzittersbeslissing op de identieke klacht

tegen de andere notaris te kort door de bocht is gegaan. Naar mijn mening is dat niet het geval; de voorzittersbeslissing is in mijn ogen juist en in lijn met de jurisprudentie. Het is in mijn ogen niet redelijk als een klager wordt beloond met een inhoudelijke beoordeling van zijn klacht (met al dan niet gegrondverklaring), enkel omdat hij zijn klacht insteekt met de stelling dat de beklagde notaris in zijn notariële hoedanigheid heeft gehandeld. Dan zou de toets of een klacht al dan niet ontvankelijk is, wel heel makkelijk omzeild kunnen worden.

19. De beoordeling van de ontvankelijkheid van een klacht over handelen in niet-notariële hoedanigheid ligt nu, gezien de bevoegdheid om een klacht bij voorzittersbeslissing kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren (art. 99 lid 11 Wna), bij uitsluiting bij de voorzitters van de kamers voor het notariaat. Hopelijk laten de voorzitters van de kamers voor het notariaat zich door deze beslissing van het hof niet afschrikken om van deze bevoegdheid gebruik te maken.

Mr. M.C.J. Höfelt

Advocaat bij TACT Advocaten – Tuchtrect Aansprakelijkheid Compliance & Training – en redactielid van Tijdschrift Tuchtrect.